

VLD

Fietst!

KUNST FIETSROUTE

GEMEENTE VLAARDINGEN

LAAT U VERRASSEN DOOR DE VLAARDINGSE KUNST

Deze Kunst fietsroute voert u langs de talrijke openbare kunstobjecten die de gemeente Vlaardingen rijk is. De gehele route is 25 kilometer. Het startpunt is de parkeerplaats aan de Surfplaspas. Routeplanner:

Surfpad 50, 3132 TW Vlaardingen.

Hier is voldoende parkeergelegenheid aanwezig. Tevens is er de mogelijkheid gebruik te maken van de daar aanwezige horeca. De route is een rondtocht, dus u kunt ook kiezen voor een ander opstappunt.

Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de fietspaden. Omdat u zich echter in een stedelijke omgeving

bevindt kan het soms druk zijn met het verkeer. Daarom adviseren wij u om extra aandacht te schenken aan de verkeersregels. Let bij het bezichtigen van de kunstobjecten ook extra op voor achteropkomend verkeer wanneer u stopt of weer verder rijdt.

De Kunst fietsroute leidt ook deels door de binnenstad. Hier is ook een aparte wandeling langs de gemeentelijke kunstobjecten voor beschikbaar. Deze loopt u in ongeveer 2 uur.

Wij wensen u een prettige dag en veel kijkplezier met deze fietsroute.

PLATTEGROND

KUNST FIETSRUTE

MEENTE VLAARDINGEN

OVERZICHT EN INHOUD VAN DE KUNSTOBJECTEN:

-
1. Heier-1961, Han Rehm, kruising Floris de Vijfdeln/Dirk de Derdeln.	P. 7	14. Dirk III-1956, Albert Termote, Markt	P. 20	Van Hogendorpstraat 1025	P. 33	37. Oog, Oor en Hand-1977, Leen Droppert, kruising Holy-singel/Anna Paulownalaan	P. 45
2. De Offerboom-2011, Alphons Bosco Maria ter Avest, kruising Dirk de Derdelaan/Marnixlaan	P. 8	15. Imaginair portret van Frans -1999 Diet Wiegman, Fransenstraat	P. 22	26. Blik vooruit-2012, Brigitte Bot (ontwerp), Corry van Velzen (uitvoering), Van Hogendorp-laan 931	P. 34	38. De Gevleugelde-1972, Leen Droppert, Holysingel	P. 45
3. Groei-1965, Leen Droppert, kruising Dr. Wiardi Beckman-singel/van Baerlestraat	P. 9	16. Nieuw Vlaardings Tapijt-2010, Geluk Treurniet Architecten, Wilma Kuil, Tomaello Terrazzo en sierbeton, Veerplein	P. 23	27. Dierfiguren-1953, Govert van Brandwijk, Boterbloemstraat	P. 35	39. Passenger-2020, Frans de Winter, kruising Burg. Verkade-singel/Burg. Heusdenslaan	P. 46
4. Plaquette-1968, F.R. Peeters, kruising Arij Koplaan/Johannes van Bijnenstraat	P. 10	17. De Stadsomroeper-1976, Sybilla Krosch, Blokmakersplaats	P. 24	28. Lichtmedaillons-2013, Eric van Straaten en Ineke Hagen (Stichting Mooi Werk Schiedam, Neon Time (uitvoering))	P. 36	40. Kleurpotloden-1985, Peter Dumas, Prins Bernhardlaan	P. 47
5. Down Under in Nederland-1979, Sybilla Krosch, Oeverbospad bij uitkijktoren	P. 11	18. Kleurrijk overbruggen-2006, Jan van Dorp, Oude Havenbrug	P. 25	29. Groeisel-1970, Leen Droppert, Spechtlaan	P. 38	41. Aarde-2009, Dike Hof, Begraafplaats Emaus	P. 47
6. Project Boeiend verbonden-Start-2011, Peter de Jong, Oeverbospad bij uitkijktoren	P. 12	19. De Canon van Vlaardingen -2013, Diverse Vlaardingse Kunstenaars, Hoflaan	P. 26	30. Miereneters-1974, Teus van den Berg-Been, kruising Torenvalklaan/Reigerlaan	P. 38	42. Treurende vrouw-1964, Willy Kreitz, Begraafplaats Emaus	P. 48
7. De Totempaal-1966, Karl Pelgrom, Maassluisdijk 103	P. 12	20. De buitenplaats van Ruyten-burch- 2017, van Roosmalen van Gessel architecten, Hoflaan	P. 26	31. Vader en Kind-1962. Leen Droppert, Koekoekstraat	P. 39	43. Grafmonument Geuzen-1984, Begraafplaats Emaus	P. 48
8. Hommage aan de Zeilvaart-1993, Leen Droppert, Deltaplein	P. 14	21. Gedenkplaat Joodse begraaf-plaats-2010, kruising Parkweg/Schiedamseweg	P. 28	32. Sculptuur-2013, Jan-Carel Koster, kruising Madridweg/Oslopad	P. 40	44. Brandweermunument-1951, Begraafplaats Emaus	P. 50
9. Vliegend Paard-1970, Arthur Spronken, Deltaplein	P. 14	22. Het Boeket-2001, Rini Hurkmans, Schiedamseweg	P. 28	33. Bestrating-2006, Marjon Hoogendijk, Baarnhoeve 4	P. 40	45. Indië monument-1996, Begraafplaats Emaus	P. 51
10. OVERKANT-2018, Dike Hof, Nieuwe Maas	P. 15	23. Kinderfiguren-1951, H.J. Etienne, kruising Van der Duyn van Maas-damlaan/Van Limburg Stirumstr.	P. 30	34. Wellington monument-2011, Boerderijpad	P. 42	46. Ridder-2004, Hans van der Pennen, kruising West-landseweg/Burgemeester Pruis-singel	P. 52
11. Zuil-1993, Joop Beljon, Galgkade	P. 16	24. Struisvogel-2003, Herman Lamers, kruising Van der Duynstraat/Rotterdamseweg	P. 31	35. Een gevallen ster voor Vlaardingen-1992, Dicky Brand, Winkelcentrum De Loper	P. 43	47. Betonnen reliëfs-1956, Leen Droppert, Billitonlaan	P. 54
12. Vissersmonument-1950, Govert van Brandwijk, Grote Visserijplein	P. 16	25. Metaalplastiek Basketballer en Doelman-1974, Jan de Winter,	P. 19	36. Krachtmeting-1974, Jits Bakker Winkelcentrum De Loper	P. 44	48. Schoolkinderen-1967, Leen Droppert, kruising Van der Werffstraat/Jan van Arkelstraat	P. 54

KUNSTWERK Heier, 1961 KUNSTENAAR Han Rehm
LOCATIE kruising Floris de Vijfdelaan/Dirk de Derdelaan

1

U start de Kunst fietsroute op de parkeerplaats aan de Surfplas en vandaar fietst u over het fietspad in noordelijke richting naar de Broekpolderweg.

Op de Broekpolderweg slaat u na ongeveer 50m rechtsaf het fietspad op (u blijft dus aan deze kant van de rijksweg) en na 10m linksaf bij de T-splitsing het "Rondom West" fietspad op. U houdt de waterpartij aan uw rechterhand. Vervolgens na ongeveer 300m slaat u rechtsaf de tweede fietsbrug op en komt u op het fietspad genaamd "Het Paadje". Aan het eind van het fietspad slaat u op de T-kruising linksaf om vervolgens direct rechtsaf te slaan. U bent nu op de Dirk de Derdelaan in de Westwijk. Deze laan rijdt u uit tot de kruising met de Floris de Vijfdelaan. Vlak voor deze kruising ziet

u aan uw linkerhand op een tijdelijke standplaats het eerste kunstobject staan. Op de Floris de Vijfdelaan bij de kruising met de Dirk de Derdelaan, staat een bronzen beeld van een heier op een sokkel van kalksteen. Dit is een goed voorbeeld van de zogenaamde wederopbouw kunst van na de Tweede Wereldoorlog. Het beeld is een eerbetoon aan allen die werkzaam zijn in de bouwnijverheid, specifiek in dit geval de bouw van de Westwijk. Inmiddels worden delen van de Westwijk alweer gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw. Het beeld werd op 4 mei 1965 onthuld door de echtgenote van de kunstenaar.

U vervolgt de fietsroute over de Dirk de Derdelaan tot deze overgaat in de Marnixlaan.

KUNSTWERK **De Offerboom**, 2011 KUNSTENAAR **Alphons Bosco**
Maria ter Avest LOCATIE kruising **Dirk de Dordelaan/Marnixlaan**

Hier treft u in de vijver een kunstwerk van gegoten aluminium aan genaamd "De Offerboom". Het door een Arnhemse kunstenaar gemaakt werk kon niet gelijk in de vijver geplaatst worden na de onthulling in verband met praktische problemen. Het beeld is voorzien van ronde gaten met verschillende door-

snedes om mogelijke verblijfplaatsen te vormen voor verschillende kleine dieren zoals vogels en insecten. Aan een aantal takken hangen objecten, ook weer voorzien van gaten.

U vervolgt de route over de Marnixlaan en slaat rechtsaf de Doctor Wiardi Beckmansingel in.

2

KUNSTWERK **Groei**, 1965 KUNSTENAAR **Leen Droppert**
 LOCATIE kruising **Dr. Wiardi Beckmansingel/van Baerlestraat**

3

Op de kopgevel van de flat op de hoek van de Dr. Wiardi Beckmansingel en de van Baerlestraat is een kunstwerk van Leen Droppert bevestigd. Het kunstwerk bestaat uit een combinatie van gekleurd keramiek en schilderwerk en verbeeldt op abstracte wijze "Groei". In de jaren 60 werd deze specifieke keramische techniek vaker toegepast. Met name op schoolgebouwen zijn toenter-

tijd veel van deze kunstwerken aangebracht. Dit gebeurde meestal in het kader van de 1%-regeling. Een subsidieregeling voor kunstenaars waarbij 1% van de waarde van de bouw-som werd besteed aan een kunstwerk voor het gebouw.

U vervolgt de route over de Dr. Wiardi Beckmansingel en slaat aan het einde linksaf de Arij Koplaan op.

KUNSTWERK **Plaquette, 1968** KUNSTENAAR **F.R. Peeters**
LOCATIE **kruising Arij Koplaan/Johannes van Bijnenstraat**

4

Aan de Arij Koplaan ter hoogte van de Johannes van Bijnenstraat, staat aan de linkerkant van de weg een bronzen "ad-structie"-plaquette ter herinnering aan de ter plaatse aange- troffen bodemvondsten tijdens de bouw van deze nieuwe wijk. Deze bodemvondsten wezen op een bewoning van dit gebied van 2.400 jaar voor Christus en waren dermate van belang

dat ze wereldwijd bekend zijn komen te staan als de "Vlaar- dingen-Cultuur". De plaquette, een initiatief van professor W. Glasbergen om de bijzondere vindplaats te markeren is gemaakt door F.R. Peeters en op 13 december 1968 onthuld door het Statenlid H. van Riel.

U rijdt de Arij Koplaan uit en steekt bij de rotonde de

Marathonweg over. Daar slaat u op het fietspad rechtsaf, passeert onderdoor de metro- lijn en steekt bij de volgende rotonde de Deltaweg over richting de Maassluisdijk. Deze blijft u ongeveer 1km volgen totdat er aan uw rechterhand een rotonde verschijnt. Hier slaat u linksaf richting Het Scheur. U volgt het Oeverbospad langs Het Scheur totdat u na onge- veer 1,5km aan uw rechter- hand een uitkijktoren ziet.

KUNSTWERK **Down Under in Nederland, 1979** KUNSTENAAR
Sybilla Krosch LOCATIE **Oeverbospad bij uitkijktoren**

5

Het kunstwerk bestaat uit twee kangoeroes met de ruggen tegen elkaar. Bij wijze van buidel is er een tunneltje waar kinderen doorheen kunnen kruipen. Het kunst- werk vormt op deze manier een publiekstrekker waar mensen hun kinderen als

babykangoeroe op de foto kunnen zetten. Opdracht- gever voor dit beeld was het recreatieschap 'De Lickebaert'. De kosten werden betaald uit het fonds '700 jaar Vlaar- dingen' dat op deze manier het beeld aan het recreatie- schap schonk.

KUNSTWERK **Project Boeiend verbonden, Start 2011**

KUNSTENAAR **Peter de Jong** LOCATIE **Oeverbospad bij uitkijktoren**

Een stukje verderop ligt een boei op het land aan het Oeverbospad. Dit is de laatste boei van in totaal vier stuks die als eerbetoon aan het nautisch verleden van Vlaardingen in de gemeente zijn geplaatst.

Het object is onderdeel van het kunstproject “Boeiend verbonden” van Peter de Jong. Het kunstproject bestaat uit de oorspronkelijke aanmeerboeien die door de verhuizing van de ferrymaatschappij DFDS van

Scheveningen naar Vlaardingen uit de Vulcaanhaven werden verwijderd. De kunstenaar gebruikte deze nautische elementen om vier geografisch van elkaar gescheiden delen van de stad langs de historische lijn van de zeevaart op symbolische wijze met elkaar te verbinden. In 2011 werd de eerste boei als “Vlaardingen groenste stad” geplaatst in de bocht van de Vulcaanweg. In 2013 volgde de tweede boei, “Holy historisch modern” in de bocht van de Lepelaarsingel. En in 2015 werd bij de “Polderpoort” in de bocht van de Watersportweg in de

Broekpolder, de derde boei “Polderlandschap met begin van regenboog” officieel onthuld.

De route voert nu weer terug richting Vlaardingen. U heeft hierbij de keuze om weer terug te fietsen langs Het Scheur of het fietspad te volgen op de Maassluisdijk. Bij de rotonde Koggehaven/Maassluisdijk vervolgt u de route over het fietspad langs de Maassluisdijk tot u aan de rechterkant het bedrijf Beelen ziet. Daar slaat u rechtsaf de toegangsweg naar dit bedrijf in.

KUNSTWERK **De Totempaal, 1966** KUNSTENAAR **Karl Pelgrom**

LOCATIE **Maassluisdijk 103**

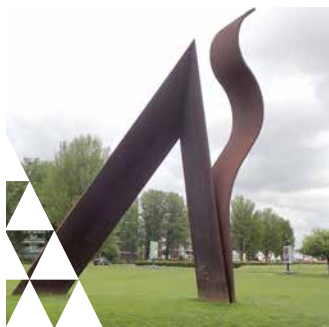

Het natuurstenen beeld in de vorm van een zuil werd door het personeel van de firma ENCK/Windmill aan de directie aangeboden in 1966 ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van het bedrijf.

Let u op de ingekerfde beeltenissen en teksten. Het voormalige kantoorgebouw waar dit beeld naast staat wordt momenteel gerenoveerd en gereed gemaakt voor huisvesting.

U keert om en slaat rechtsaf. Vervolgens steekt u de Deltaweg over en slaat op het fietspad rechtsaf. Na ongeveer 1.5km slaat u vlak voor de kruising rechtsaf en steekt weer de Deltaweg over. Na ongeveer 500m slaat u rechtsaf de Bartholomeus van Buerenweg in. Aan het eind van deze weg komt u uit op de Maasboulevard.

KUNSTWERK **Hommage aan de Zeilvaart**, 1993
KUNSTENAAR **Leen Droppert**
LOCATIE **Deltaplein**

8

Dit kunstwerk, gemaakt van cortenstaal staat op de plek van de voormalige Veerhaven aan de Maasboulevard. Een fier rechtopstaande wimpel is verbonden met een gekantelde driehoek. De driehoek verbeeldt een zeilschip dat door de wind gaat. Het beeld is een hommage aan de visserij uit de periode van de hoekers, de buizen en de zeilloggers.

KUNSTWERK **Vliegend Paard**, 1970 KUNSTENAAR **Arthur Spronken**
LOCATIE **Deltaplein**

9

Dit bronzen beeld op een 3 meter hoge sokkel werd aan de gemeente Vlaardingen geschonken ter gelegenheid van het afscheid van ir. W.A. den Bakker als president-directeur van de E.N.C.K. (Eerste Nederlandse Coöperatieve Kunstmestfabriek), nu Hydro Agri.

KUNSTWERK **OVERKANT**, 2018 KUNSTENAAR **Dike Hof**
LOCATIE **Nieuwe Maas**

10

Wanneer u naar de overkant van de Nieuwe Maas kijkt, dan ziet u het lichtkunstwerk 'OVERKANT' van de Vlaardingse kunstenaars Dike Hof. Dit lichtkunstwerk is feitelijk gesitueerd aan de overkant ten opzichte van 't Hoofd in Vlaardingen, op Rotterdams grondgebied.

Met OVERKANT wordt de Vlaardingse geschiedenis en verbondenheid met de industrie aan de overkant letterlijk belicht. De bedrijvigheid langs het water (aan de overkant) zorgde lange tijd voor een groot deel van de werkgelegenheid in Vlaardingen en daarmee de groei van de stad. Dit kunstwerk is het vijfde object van een groter omvattend lichtkunst project. De andere vier

lichtkunstwerken die al in 2009 werden gerealiseerd zijn: HEMEL, AARDE, WATER en VUUR en vormen tezamen de Vier Elementen. Deze objecten zijn respectievelijk bevestigd aan de kerktoeren van de voormalige Johannes de Doperkerk aan de Hoogstraat, het voormalig koetshuis van de begraafplaats Emaus, de voormalige watertoren in het Oranjepark en de slangentoren van de oude brandweerkazerne aan de Hoflaan. Het lichtkunst project als geheel markeert een aantal historische panden en locaties.

Via de Westhavenkade rijdt u richting de Galgkade. Bij het stoplicht bij de Deltabrug steekt u rechtover de Galgkade over.

KUNSTWERK **Zuil**, 1993 KUNSTENAAR **Joop Beljon** LOCATIE **Galgkade**

11

Bij de Delflandse buitensluis staat een kunstobject in de vorm van een zuil met daarop (waakzame) ogen gericht op alle vier de windstreken. Het kunstwerk werd aan de stad geschonken door het Hoogheemraadschap van Delfland. Aanleiding was het gereed komen van een

onderdeel van de Deltawerken, te weten het ophogen van de dijk tot Deltahoogte en het vernieuwen van de sluis.

Op de zuil staan de woorden: Waakzaam, Besluitvaardig en Voorzichtig. Aan de westzijde van de zuil is een Delflandse peilschaal aangebracht.

De slagschaduw van de zuil is via een witte belijning op de bestrating weergegeven.

U rijdt via de Deltabrug de sluis over en slaat dan rechtsaf door de Galgkade over te steken om vervolgens via het fietspad naar beneden te rijden, richting de Koningin Wilhelminahaven.

MONUMENT **Vissersmonument**, 1950 KUNSTENAAR **Govert van Brandwijk** LOCATIE **Grote Visserijplein**

12

Op het Grote Visserijplein aan de Koningin Wilhelminahaven staat het Vissersmonument ter herinnering aan de omgekomen Vlaardingse vissers. Een aantal Vlaardingse oud-vissers heeft hiervoor model gestaan. In de sokkel van Franse kalksteen bevindt zich aan de voorzijde van het beeld een reliëf van een

treurende vrouw met kind met daaronder de tekst "Voor hen die bleven". Het monument werd in 1950 onthult door de weduwe van een omgekomen visser.

U fietst via het fietspad weer terug naar boven en steekt de Galgkade over om rechtsaf te slaan en via de Oosthavenkade

de metrobaan te passeren. Daarna gaat u linksaf de Prinses Julianabrug over en vervolgens slaat u rechtsaf de Westhavenkade op. U begeeft zich nu richting het Centrum van Vlaardingse. Na ongeveer 500m slaat u linksaf de Dayer in om vervolgens na ongeveer 100m rechtsaf de Brede Steeg in te rijden. Hier fietst u naar boven en komt u uit op de Markt. Op de Markt slaat u linksaf.

KUNSTWERK **Nationaal Geuzenmonument, 1983**

KUNSTENAAR **Leen Droppert** LOCATIE **Markt**

13

Links van de kerkingang staat een manshoog bronzen beeld met twee losse benen ervoor. De vier bakstenen muurtjes en de zwarte “zebrastrepen” vormen onderdeel van dit kunstwerk. Het monument is opgericht ter nagedachtenis aan de Vlaardingse Geuzengroep, de eerste verzetsgroep in Nederland tijdens de Duitse bezetting. De vijftien leden werden samen met drie Amsterdamse stakingsleiders op 13 maart 1941 op de Waalsdorpervlakte ter dood gebracht. De menselijke figuur is lopend afgebeeld en verwijst hiermee naar de voortgang,

naar de toekomst. De gebalde vuist symboliseert het verweer tegen de vijand. Tegelijkertijd wordt de kwetsbaarheid van de mens uitgebeeld. De afgehakte voeten verwijzen naar het abrupte levenseinde van de verzetshelden. U ziet achttien zwarte strepen (achttien executies) doorlopen over de Markt naar het voormalig politiebureau, waar de Geuzen gevangen gezet werden. Bij de jaarlijkse uitreiking van de Geuzenpenning in de Grote Kerk speelt dit beeld een grote rol. Verzet tegen onrecht moet blijven bestaan. De jaarlijkse laureaat van de Geuzenpenning wordt hiervoor geëerd.

Op de hoek van de stadhuis-ingang staat het kalkstenen beeld van de Hollandse graaf Dirk III.

Dirk III zette bij Vlaardingen een burcht neer (Castrum Flardingis), vermoedelijk op de plaats waar tegenwoordig de Grote Kerk staat. Op die plek mondde het riviertje de Flarding uit in de Merwede. De burcht bood Dirk III de gelegenheid om tol te vragen aan handelaren die met hun schepen tussen Tiel en Engeland voeren. De kooplieden en de bisschop van Utrecht voelden zich ernstig benadeeld en vroegen de Duitse keizer Hendrik II om militair in te grijpen. Keizer Hendrik II, als leenheer Dirks baas, besloot zijn onderdaan eerst een kans te geven de vesting te ontruimen, maar Dirk III weigerde dit. Vervolgens voer een keizerlijk leger onder leiding

van hertog-generaal Godfried de Kinderloze per vloot richting Vlaardingen om de ongehoorzame graaf een lesje te leren. In 1018 bij Vlaardingen troffen de troepen van de keizer en graaf Dirk III elkaar. Het keizerlijke leger werd in een hinderlaag gelokt, waarna paniek toesloeg en natuurlijke factoren (rivier en moeras) de militairen van Hendrik II verhinderden om terug te vluchten naar hun schepen. Dirk III en zijn mannen hakten het leger van de keizer vervolgens in de pan. Dirk slaagde erin om Godfried de Kinderloze te gijzelen. Deze zette hij in om meer autonomie bij de keizer op te eisen in ruil voor diens vrijlating. En zo geschiedde.

Een anekdote over het beeld: lange tijd dacht men dat de

Slag bij Dordrecht was. Daar is het graafschap tot wasdom gekomen en er was sprake van de Merwede, die bij Dordrecht ligt. Pas halverwege de vorige eeuw kwam men tot ontdekking dat Dordrecht rond 1018 nog niet bestond en de Maas bij Rotterdam/Vlaardingen, Merwede werd genoemd. Blijkbaar was dat nieuws nog niet in Dordrecht doorgekomen, want ongeveer gelijk met de plaatsing van het Vlaardingse beeld, werd ook in Dordrecht een beeld geplaatst. Dat liet een aantal Vlaardingers niet op zich zitten en toog naar Dordrechtom het beeld daar kort en klein te slaan.

Met de fiets aan de hand loopt u langs het Geuzenmonument en slaat linksaf de Waalstraat in. Bij de kruising met de Kuiperstraat slaat u rechtsaf en na 50m ziet u links de Fransenstraat.

Op de kruising met de Fransenstraat ziet u een kleurrijk ruïneachtig kunstwerk staan dat de verbinding tussen heden en verleden legt. In het kunstwerk zijn door middel van gekleurde, geglazuurde bakstenen een viertal foto's van archeologische vondsten verwerkt: een 17^e eeuws zoutvaatje, een faience bord met chinees motief, een tekstje en een tweetal flessen uit de 19e eeuw. Een zijde van het beeld is het imaginaire profiel van Frans Dircszn Boomgaard. Hij liet op deze plek eind 16^e/begin 17^e eeuw huizen bouwen waardoor een straat werd gevormd. Eerst de Boomgaard-

straat en later de Fransenstraat genoemd. Tijdens het leggen van het fundament van het beeld werden door de toenmalige wethouder Van der Windt een aantal omgevingspolaroids gemaakt en ingemetseld in een tijdscapsule.

Via de Fransenstraat rijdt u naar het Veerplein.

Op het Veerplein treffen wij het “Nieuw Vlaardings Tapijt” aan. Een plein vullend terrazzo-kunstwerk (8000m²), vormgegeven als een tapijt met een fontein. 's Avonds verlicht vanuit de vloer.

De fontein symboliseert het water dat de stad verbindt met de omgeving en staat tevens voor de “bruisende” binnenstad waarvan dit plein het middelpunt vormt. Het Veerplein was niet alleen het economisch centrum, maar ook de “huiskamer van Vlaardingen”. Van hieruit vertrokken de veerschuiten met passagiers en goederen, via de Biersloot naar de Vlaardingse Vaart. Centraal op het plein bevindt zich een ruitvormig deel waarin op terrazzo-platen de geschiedenis van het Veerplein, de Waal en de Gedempte Biersloot (beersloot) in herkenbare beelden

zichtbaar is gemaakt. Zoals de trekschuit met het trekpaard, de visserij en het geld dat met de handel werd verdiend. Bij de realisatie van het plein is gebruik gemaakt van moderne technieken en duurzame materialen. Het plein is bestraat met het Aquaflow systeem. Het regenwater dat door deze speciale klinkers heen sijpelt wordt in een reservoir onder het plein opgevangen. Dit water wordt gebruikt om de fontein te laten spuiten en de bomen op het plein van water te voorzien.

Via het Veerplein rijdt u onder het Liesveldviaduct door en bij de kruising met de Korte Hoogstraat slaat u rechtsaf. Via de Korte Hoogstraat komt u uit op de Westhavenplaats. Aan de overkant van de kruising met de Blokmakersplaats staat het standbeeld van de Stadsomroeper.

KUNSTWERK **Stadsomroeper, 1976**

KUNSTENAAR **Sybilla Krosch**
LOCATIE **Blokmakersplaats**

17

Hier staat het bronzen beeld van de Stadsomroeper of Vismarktomroeper. Deze omroeper was verbonden aan de visafslag en trok met koperen bekken en stok door de straten met de aankondiging dat er op een bepaald uur van die dag vis verkocht zou worden. De laatste visafslag op de iets verderop gelegen Visbank vond plaats in november 1946. Oorspronkelijk stond het beeld op de Westhavenplaats. Maar nadat het beeld herhaalde malen door vrachtwagens, die de cafés bevoorraden omver werd gereden, is het in 2020 verplaatst.

Schuin tegenover het standbeeld van de Stadsomroeper bevindt zich de Oude Havenbrug.

KUNSTWERK **Kleurrijk overbruggen, 2006**

KUNSTENAAR **Jan van Dorp** LOCATIE **Oude Havenbrug**

18

De Oude Havenbrug is een functioneel kunstwerk geworden. De in totaal tweeeëndertig balusters aan weerszijden van de bruggenhoofden zijn in vrolijke kleuren geschilderd. De verbinding van Oost (havenkade) en West (havenkade) is zo niet alleen een kleurrijke verbinding tussen stadsdelen maar verbeeldt ook de verbinding tussen de vele culturen die Vlaardingen kent. Op de top van de kolommen waarin zich de slagbomen bevinden, zijn kunststof verlichtingsornamenten aangebracht in de vorm van vlammen.

Deze symboliseren het vurige, maar ook de haat-liefde verhouding met de petrochemische industrie aan de overkant van de Nieuwe Maas. De vier kleuren reflecteren op elkaar. Rood (passie en vuur) en paars (verzoening en verstillings) als

menselijke emotionele symbolen. Blauw en groen staan tegenover elkaar als natuursymbolen: het blauw als het stromen van water (en het niet verstarren van mensen) tegenover het groen als het wortelen van planten en bomen (en mensen in hun woonplaats).

U rijdt de brug over en slaat linksaf de Hoflaan in. Na ongeveer 300m ziet u aan de rechterkant het park 't Hof verschijnen. Hier zijn een aantal historische zitmuren geplaatst.

KUNSTWERK **De Canon van Vlaardingen, 2013** KUNSTENAAR
Diverse Vlaardingse Kunstenaars LOCATIE **Hoflaan**

19

In 2012 na de vernieuwing van 't Hof en het Oranjepark door architect Michiel van Gessel, werd een eenvoudige lange bakstenen muur van zo'n negentig meter aan de Hoflaan geplaatst als overgang tussen de laan en het park. Als lid van de Stichting

Historische Zitmuren kreeg Dhr. Marinus Nijhof het idee om deze muur op te delen in afzonderlijke zitmuren. De muren werden met historische en archeologische beeltenissen uit het rijke verleden van Vlaardingen in mozaïek bekleed. Zo ontstond een cultuurhistorisch kunstobject. Op deze zitmuren zijn onder meer bodemvondsten

afgebeeld, kenmerkende Vlaardingse stadsgezichten en bekende Vlaardingers. De decoratie werd uitgevoerd middels een samenwerking tussen Vlaardingse kunstenaars, professionele mozaïekers (instructeurs en begeleiders) en vele vrijwilligers. Sinds 2013 is er regelmatig een zitmuur onthuld.

KUNSTWERK **De buitenplaats van Ruytenburch, 2017** KUNSTENAAR
van Roosmalen van Gessel architecten LOCATIE **Hoflaan**

20

Aan de Hoflaan tegenover de Historische zitmuren, is een plein met historische elementen ontworpen op de locatie van de vroegere buitenplaats van de Amsterdammer Pieter Gerritsz. van Ruytenburch. Deze welvarende specerijenhandelaar werd in 1611 ambachtsheer van Vlaardingen en Vlaardinger-Ambacht. Het Herenhuis had zicht op de haven en de sluizen. Door de aanleg van een moestuin was een begin gemaakt

met wat nu het park Het Hof is. Zijn zoon Willem is beroemd omdat deze vereeuwigd staat op het schilderij de Nachtwacht van Rembrandt. Willem ontvluchtte regelmatig Amsterdam in de zomer vanwege de stinkende grachten en kwam dan naar Vlaardingen. In 2004 kwamen bij archeologisch onderzoek de fundamenteën en een oude kelder-vloer van het voormalige Herenhuis aan het licht. Door middel van groene hagen (kamers)

en cortenstaal doorgangen is het herenhuis bovengronds zichtbaar gemaakt, compleet met meubilair. De bedoeling van het kunstobject is om de rust te ervaren zoals deze in het verleden als buitenplaats kon worden ervaren.

U rijdt de Hoflaan verder uit en slaat bij de dijk rechtsaf de West-

landseweg op. U volgt de Westlandseweg tot de kruising met de verkeerslichten. Hier slaat u rechtsaf de Juliana-singel op. Vervolgens slaat u bij de eerste kruising linksaf de Parkweg op. U rijdt vervolgens de Parkweg helemaal uit tot de kruising met de Schiedamseweg.

MONUMENT **Gedenkplaat**
Joodse begraafplaats 2010

LOCATIE Parkweg/Schiedamseweg

21

Vlaardingen had in de 19e eeuw een eigen Joodse gemeente die vanaf 1862 met toestemming van Koning Willem III synagogediensten hield in een kamer in de Havenstraat. Op de plek waar u zich nu bevindt werd in 1864 een Joodse begraafplaats gesticht. Tot 1900 werden hier de overleden personen van de Joodse gemeenschap begraven. De Joodse gemeente van Vlaardingen werd in 1920 bij die van Rotterdam gevoegd en in 1938 werd de begraafplaats onderdeel van een plantsoen. Op de gedenkplaat zijn de namen te lezen van de overledenen die hier begraven zijn.

Op de Schiedamseweg slaat u linksaf. Na 50m ziet u aan de linkerkant op het grasveld een herinneringsmonument staan.

MONUMENT **Het Boeket,**
2001 KUNSTENAAR Rini Hurkmans LOCATIE **Schiedamseweg**

22

In januari 2000 werd Vlaardingen opgeschrikt door een daad van zinloos geweld op het station Vlaardingen-Oost, waarbij een dodelijk slachtoffer viel te betreuren. De titel van het herdenkingsmonument verwijst naar de massale bloemenhulde op de plaats van het incident. In plaats van bloemen is dit een boeket van jonge mensen, kleurrijk gekleed als een zomerboeket.

Zij dragen een witte sjaal om hun kwetsbaarheid, hun belangrijkheid en hun kracht te benadrukken. Ook dragen ze een zwarte band als uiting van rouw en erkenning van verdriet. Door de transparantie van de glasplaten kijkt de groep jongeren de toeschouwer altijd direct aan en ziet de toeschouwer zichzelf tegelijkertijd weerspiegeld in het glas waardoor hij er onderdeel van uitmaakt.

Via de Schiedamseweg fietst u verder naar de rotonde. Hier slaat u rechtsaf en neemt de rotonde voor driekwart om vervolgens op de Van Hogendorpstraat in de wijk Vlaardinger-Ambacht uit te komen. Vervolgens slaat u na ongeveer 50m de eerste weg links in, de Van der Duyn van Maasdamlaan. Deze laan rijdt u uit tot u bij de Basisschool Het Christal op de kruising met de Van Limburg Stirumstraat uitkomt.

KUNSTWERK **Kinderfiguren**, 1951

KUNSTENAAR **H.J.Etienne**

LOCATIE **Van der Duyn van Maasdam-
laan/Van Limburg Stirumstraat**

23

De twee beelden in het plantsoen werden vroeger in de volksmond ook wel "Ot & Sien" genoemd. Ze stellen een jongen met een hond en een meisje met een lammetje voor en beelden de affectie van het kind met de natuur uit. Het zijn de eerste kunstwerken die in opdracht van de 1%-regeling werden gerealiseerd in Vlaardingen. Oorspronkelijk stonden de beelden op gemetselde sokkels bij de toegang tot het schoolplein van de Van der Palmschool (later de Prof. Kohnstamm-school). Na de sloop van de school werden de zwaar gehavende beelden in opdracht van de gemeente geres-taureerd door de kunstenaars Anton Geerlings en Andre Toen. In 2006 werden de beelden hier geplaatst.

U vervolgt de route via de Van der Duynstraat tot aan de kruising met de Rotterdamseweg. Hier slaat u rechtsaf.

KUNSTWERK **Struisvogel**, 2003

KUNSTENAAR **Herman Lamers**

LOCATIE **kruising Van der Duyn-
straat/Rotterdamseweg**

24

Op het grasveld op de kruising met de Rotterdamseweg staat een struisvogel van gegoten aluminium die in een drielal nesten in de buurt in totaal drieëntwintig eieren heeft gelegd. Het kunstwerk vormt een verbindende factor in de wijk. Door op verschillende plekken op een aantal grasvelden in de wijk nesten met eieren van Chinees marmer neer te leggen wordt een samenhang gecreëerd tussen de noordelijke en zuidelijke delen van Babberspolder-West.

De eieren vormen herkenbare toevoegingen in de groenstroken bij de entree van de diverse delen van de woonwijk. De gesloten marmeren bollen in halfopen formaties zijn een representatie van het huiselijke karakter van de wijk. De eieren kunnen ook functioneren als zit- of speelelementen dan wel ontmoetingsplekken, die op schijnbaar natuurlijke wijze de anonimiteit en saaiheid van de groenstroken opheffen.

De kunstwerken kwamen tot stand door de samenwerking tussen gemeente, bewoners en woningbouwvereniging Waterweg Wonen.

U vervolgt de route over de Rotterdamseweg. Bij de kruising met de Van Hogendorpstraat steekt u over om vervolgens voor de bebouwing rechtsaf te slaan. Na ongeveer 100m verschijnt aan uw linkerkant het gebouw "De Groene Draad".

KUNSTWERK **Metaalplastiek Basketballer en doelman**, 1974
KUNSTENAAR **Jan de Winter** LOCATIE **Van Hogendorpstraat 1025**

25

Achter de glasgevel van het gebouw "De Groene Draad" treffen we een goed voorbeeld aan van hergebruik van kunst. Aan de binnenmuur van de gymnastiekruimte ziet u twee metaalplastieken voorstellende een basketballer en een doelman. Oorspronkelijk waren deze metaalplastieken beves-

tigd aan gymnastiekgazalen in respectievelijk de Meidoornstraat en de Van Maanenstraat. Inmiddels zijn deze gebouwen afgebroken om plaats te maken voor woningbouw.

We keren om en rijden naar het Winkelcentrum "Van Hogendorp-Kwartier".

Tussen de twee groenperken bij de ingang van het plein staat een mozaïek sofa met de tekst "Blik Vooruit!". Oorspronkelijk stond deze eerste sociale sofa van Vlaardingens bij Residence Emaus (de voormalige kerk aan de Van Hogendorplaan). Doel van de sociale sofa: het creëren van een plek waar oude en nieuwe wijkbewoners elkaar op een spontane en ongedwongen manier kunnen ontmoeten. De bank is op deze locatie geplaatst in 2015 na de grondige vernieuwing van de Van Hogendorplaan. Op de achterkant van de bank is de

oude skyline van Babberspolder afgebeeld, symbolisch voor het verleden. De tekst aan de voorzijde verwijst naar de vernieuwing van de wijk en de toekomst.

U rijdt verder langs de winkels en slaat bij de Seringenstraat rechtsaf om daarna direct linksaf de Magnoliastraat in te rijden. Bij de kruising met de Meidoornstraat slaat u rechtsaf en vervolgens direct linksaf de Boterbloemstraat in. Na ongeveer 100m ziet u aan de rechterkant een groenstrook.

Op deze groenstrook, die loopt van de Boterbloemstraat tot de Klaproosstraat, staan vijf vrijstaande betonnen dierfiguren: een haan, een steigerend paard, vissen, een zeepaardje en een dukdalf met vogels.

Op de Klaproosstraat slaat u linksaf naar de Goudenregenstraat. Op de kruising met de Hortensiastraat slaat u rechtsaf naar de Kethelweg. Op de Kethelweg slaat u linksaf richting de Van Hogendorplaan. Op de Van Hogendorplaan slaat u rechtsaf op de kruising met de verkeerslichten. U volgt de Van Linden van den Heuvelsingel in noordelijke richting tot het eerst volgende kruispunt. Bij deze kruising met verkeerslichten steekt u de Burgemeester Heusdenslaan over.

KUNSTWERK Lichtmedaillons, 2013 KUNSTENAAR Eric van Straaten en Ineke Hagen (Stichting Mooi Werk Schiedam) Neon Time (uitvoering) LOCATIE Lepelaarsingel

28

Onder het viaduct van de A20 ziet u tweeënveertig ellipsvormige lichtbakken (medaillons) met portretten van buurtbewoners en passanten. Alle pilaren van het viaduct zijn in een lichtgroene tint geschilderd.

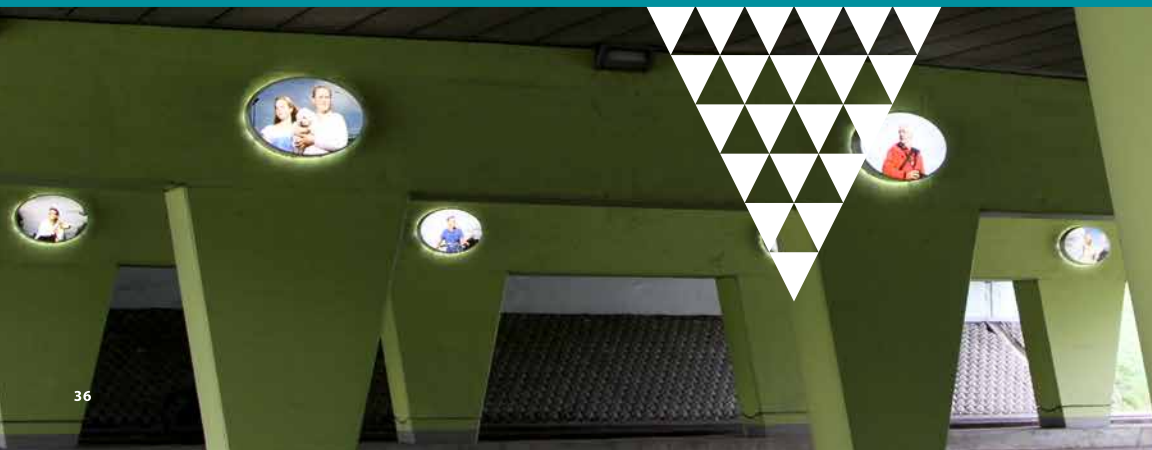
Dit (licht)kunstwerk is een uitstekend voorbeeld van functionele kunst. De beoogde doelen van het kunstwerk betreffen een veiliger onderdoorgang, een eigen identiteit en een ver-

zachting van de grens tussen de stadsdelen Holy en Vlaardinger-Ambacht. Het kunstwerk is in opdracht van de gemeente Vlaardingen tot stand gekomen.

Via de onderdoorgang van de rijksweg komt u in de wijk Holy. Deze wijk is vanaf de jaren zestig van de vorige eeuw ontstaan. Hier treft u een scala van traditionele hoogbouw afgewisseld met laagbouw aan.

Inmiddels vinden er in deze wijk grootschalige renovatie werkzaamheden plaats. Woningen worden vernieuwd of afgebroken om plaats te maken voor nieuwbouw.

Bij de kruising met verkeerslichten op de Zwanensingel slaat u rechtsaf. Na ongeveer 200m slaat u linksaf de Tureluurstraat in. Vervolgens slaat u rechtsaf de Sperwerlaan in. U slaat na 100m linksaf de Talingstraat in. Op de T-splitsing met de Roerdompstraat slaat u linksaf de Torenvalklaan in. Daar ziet u aan de linkerkant een buurtparkje liggen.

KUNSTWERK **Groeisel**, 1970 KUNSTENAAR **Leen Droppert**
LOCATIE **Spechtlaan**

29

In dit buurtparkje aan de Spechtlaan staat een kleurrijk polyester speelplastic. Dit kunstwerk genaamd "Groeisel" is geplaatst in 1970 tijdens de bouw van het buurtpark en gemaakt door de Vlaardingse kunstenaar Leen Droppert.

U volgt de Torenvalklaan tot de kruising met de Reigerlaan.

KUNSTWERK **Miereneters**, 1974 KUNSTENAAR **Teus van den Berg-Been** LOCATIE **kruising Torenvalklaan/Reigerlaan**

30

Op het grasveld bij het winkelcentrum Holierhoek op de hoek van de Reigerlaan en de Torenvalklaan

staat een beeldengroep bestaande uit drie uit beton vervaardigde Miereneters in een zittende houding.

Op de Reigerlaan slaat u rechtsaf en na het winkelcentrum linksaf de Kwikstaartweg in. Op de kruising met de Kraanvogellaan slaat u rechtsaf en direct linksaf de Koekoekstraat in.

KUNSTWERK **Kunstwerk Vader en Kind**, 1962 KUNSTENAAR **Leen Droppert** LOCATIE **Koekoekstraat**

31

Dit bronzen beeld werd vervaardigd in opdracht van het gemeentebestuur. Het was een cadeau aan woningbouwvereniging "Patrimoniums Woningen" ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum.

Het beeld werd destijds opgesteld op de hoek Burg. Pruisingsel/Vondelstraat. Na reconstructie van de wegen aldaar werd die plaats ongeschikt bevonden. Sinds juli 1969 staat het beeld enigszins verscholen op de hoek van de Koekoekstraat en Buizerdstraat, echter ook nu weer in de buurt van woningen van "Patrimonium".

U keert om en via de Kraanvogellaan rijdt u richting de Korhoenlaan. Bij de Korhoenlaan slaat u linksaf. U steekt de trambaan bij de Europaboulevard

over en na ongeveer 50m steekt u linksaf de Parijslaan over om uit te komen op de Wenenweg. Op de parkeerplaats slaat u rechtsaf en komt u uit op het naastgelegen Oslopod.

KUNSTWERK **Sculptuur, 2013** KUNSTENAAR **Jan-Carel Koster**
LOCATIE **Kruising Madridweg/Oslopad**

32

In een grasveld op een heuveltje naast het Oslopad, staat een harpvormige sculptuur van Diabas, een harde donkergroene steen. Dit kunstwerk staat niet voor niets op de Wenenweg. Er wordt in de beeldtaal gerefereerd aan de oorlogen die Wenen heeft meegemaakt en tegelijkertijd aan het feit dat Wenen de stad van de muziek is. Herken-

ningspunten in de sculptuur zijn de vorm van een harp, maar ook de krullen die doen denken aan de pijpenkrullen die men in de tijd van Mozart, Beethoven en Strauss als pruik droeg. De harp-vorm loopt vloeiend door in deze zogenaamde krullen en doen tevens denken aan orgelpijpen. Orgelmuziek werd destijds veelvuldig gecomponeerd vanwege de sterke geloofsovertuiging van de Weense bevolking. Het uitstekende deel links

boven doet denken aan een lans of speer en verwijst naar het oorlogsverleden. Via de Madridweg rijdt u voor het flatgebouw een grote parkeerplaats op. Daar slaat u rechtsaf om de Parijslaan over te steken.

U vervolgt de route over de Parijslaan en slaat aan het eind rechtsaf de Utrechtlaan in. Bij de tweede kruising met de Gelderlandlaan/Baarnhoeve slaat u linksaf de Baarnhoeve in.

KUNSTWERK **Bestrating, 2006** KUNSTENAAR **Marjon Hoogendijk**
LOCATIE **Baarnhoeve 4**

33

Op het plein van BSO De Ark aan de Baarnhoeve 4 is een bijzondere bestrating aangebracht. Het plein is opgedeeld in vier gedeelten en daarbij is uitgegaan van vier woorden die met een V beginnen, te weten: Vrijheid, Vrede, Vertrouwen en Vriendschap. Voor deze woorden zijn destijds door de toenmalige

leerlingen van de scholen die daar gevestigd waren, diverse symbolen bedacht. Deze symbolen zijn vervolgens geabstraheerd en door middel van bakstenen in meerdere kleuren verwerkt in de bestrating.

U vervolgt de route over de Baarnhoeve rechtdoor langs

het gebouw "De Wouthof" en op het eind aangekomen rijdt u het fietspad op. Vervolgens rijdt u via het fietstunneltje onder de Amsterdamlaan door en komt u op het Boerderijpad.

U volgt het Boerderijpad tot u na ongeveer 300m aan de linkerkant een monument ziet staan. Ook al betreft deze fietsroute een Kunstroute, het is interessant om even stil te staan bij dit monument.

Het Wellington monument herdenkt de zes bemanningsleden van de Wellington Z1321 (142 Squadron, Royal Air Force) die tijdens de crash van dit vliegtuig om het leven zijn gekomen. Op de plek van de crash ligt nu het Wijkpark Holy-Noord. Deze Wellington bommenwerper werd in de nacht van 25 op 26 maart 1942 neergeschoten door Duits luchtafweergeschut toen het terugkeerde van een bombardement missie op de wapenfabrieken in de Duitse stad Essen. Vijf bemanningsleden liggen begraven op de Algemene Begraafplaats Westduin in Den Haag. Sergeant Groves heeft geen bekend graf en wordt herinnerd op het Runnymede Memorial. Omdat een permanente herinnering aan deze gebeurtenis ontbrak besloten STIWOT-medewerker Pieter Schlebaum en buurtgenoot Van Ekelburg in oktober 2011

de handen ineen te slaan en zich sterk te maken voor een monument. Met medewerking van de gemeente Vlaardingen, de Rotaryclub en Modern International werd een grote zwerfkei met daarop een plaquette gerealiseerd. Voor deze grote zwerfkei liggen zes kleinere stenen ingemetseld. Deze stenen symboliseren de zes omgekomen bemanningsleden.

U rijdt verder over het Boerderijpad en slaat linksaf op de kruising met het Hollandiaanpad. Op de T-splitsing even verderop slaat u linksaf en volgt het fietspad tot de kruising met de Amsterdamlaan. Hier slaat u rechtsaf. Bij de rotonde gaat u rechtdoor de Churchillsingel op. Bij de eerste kruising slaat u linksaf naar de Gustav Stresemannring. U volgt het fietspad tot het winkelcentrum De Loper en stapt daar af om vervolgens met de fiets in de hand het winkelcentrum op te lopen.

Op het plein ziet u het uit twee delen bestaande kunstwerk. Een naar de zon gekeerde koperen ster gevat in een blauw gelakt metalen omhulsel en een sokkel van granito waarin een cirkel van koper is gelegd die de ster omsluit. Belangrijke voorwaarde was dat het kunstwerk vandalisme bestendig zou zijn. Vandaar de robuuste vormgeving. Desondanks is het kunstobject al eens in 2001 gerestaureerd.

Wanneer u verder het winkelcentrum doorloopt, dan komt u na ongeveer 100m in het oude gedeelte van het winkelcentrum.

KUNSTWERK **Kracht-
meting, 1974** KUNSTENAAR
Jits Bakker LOCATIE **Winkel-
centrum De Loper**

36

Hier staat centraal opgesteld een bronzen beeld van twee elkaar bevechtende bizon, gevat in een dynamische en expressieve beweging.

U verlaat het winkelcentrum aan het einde via het fietspad en komt uit op de Frederik Hendriklaan. Hier slaat u rechtsaf en vervolgt de route tot aan het kruispunt met de verkeerslichten. Daar steekt u de Holysingel over.

KUNSTWERK **Oog, Oor en Hand, 1977** KUNSTENAAR **Leen Droppert**
LOCATIE **Kruising Holysingel/Anna Paulownalaan**

37

Op de zijkant van de St. Jozef-mavo zijn drie muurschilderingen geplaatst, gemaakt door de Vlaardingse kunstenaar Leen Droppert in het kader van de 1%regeling. Ook de inrichting van het

voorterrein (het dijkje) aan de Willem de Zwijgerlaan is van de hand van deze kunstenaar.

De route gaat verder over het fietspad langs de Holysingel.

KUNSTWERK **De Gevleugelde, 1972**
KUNSTENAAR **Leen Droppert** LOCATIE **Holysingel**

38

Sinds november 1992 staat op de Holysingel ter hoogte van de afrit van de A20 een bronzen beeld op een betonnen sokkel van drie meter hoog. Een markering van het begin van de wijk Holy. Het kunstwerk was oorspronkelijk gemaakt voor het bejaardentehuis "Billitonflat" aan de Burg. Pruisingsel.

In verband met de sloop van de flat werd in overleg met de kunstenaar het beeld verplaatst.

U rijdt onder het viaduct van de A20 door en bij de twee kruisingen met de verkeerslichten steekt u recht over. U bevindt zich nu weer in de wijk Vlaardingse-Ambacht.

KUNSTWERK Passenger, 2020
KUNSTENAAR Frans de Winter
LOCATIE Kruising Burgemeester Verkadesingel/ Burgemeester Heusdenslaan

39

Bij het Landje van Chardon, op de hoek van de Burgemeester Verkadesingel en de Burgemeester Heusdenslaan ziet u de Passenger. Het beeld stelt een voorbijganger voor en symboliseert al die voorbijgangers die in de loop der tijd op deze plaats de omgeving hebben zien veranderen. U wordt uitgenodigd om daar even bij stil te staan met dit beeld. Het werk staat tijdelijk en is eigendom van de kunstenaar. Dit kunstwerk kwam als winnaar uit de bus bij de verkiezing (Kunst-in-de-gemeente) in het voorjaar van 2020. Ruim vijfhonderd Vlaardingse brachten hun stem uit voor een van de negen kunstwerken die Vlaardingse kunstenaars hadden ingezonden voor deze verkiezing.

U passeert het beeld aan de rechterkant via het fietspad en vervolgens gaat dit fietspad over in de Prins Bernhardlaan. U volgt de Prins Bernhardlaan tot dat deze over gaat in Plein-Emaus.

KUNSTWERK Kleurpotloden, 1985
KUNSTENAAR Peter Dumas
LOCATIE Prins Bernhardlaan

40

Bij de ingang van de Openbare Basisschool IKC Jan Ligthart staat een kunstwerk van drie kleurpotloden, gemaakt van roestvrij staal, in de Vlaardingse kleuren rood, geel en blauw. Het werd hier geplaatst bij de opening van de basisschool.

KUNSTWERK Aarde, 2009 **KUNSTENAAR** Dike Hof **LOCATIE** Begraafplaats Emaus

41

Op de rotonde slaat u rechtsaf en komt zo op het Emaus. Na ongeveer 300m verschijnt aan de rechterkant de toegang tot de Begraafplaats. De opletten-de bezoeker ziet het woord "AARDE" op het voormalig koetshuis staan. Dit kunstobject is eerder besproken bij het kunstobject "OVERKANT".

Via de toegangspoort komt u op de Begraafplaats waarbij u direct links de fiets stallen. Vergeet niet om uw fiets op slot te zetten!

KUNSTWERK **Treurende vrouw, 1964** KUNSTENAAR **Willy Kreitz**
LOCATIE **Begraafplaats Emaus**

42

Op de Gemeentelijke Begraafplaats Emaus staat centraal gelegen op een hardstenen sokkel een bronzen beeldje genaamd "Treurende vrouw". Dit beeldje betreft een hommage aan alle vrouwen die tijdens de Tweede Wereldoorlog hun

man of kinderen zijn verloren. Voor belangstellenden is het interessant om nu ook een drietal belangrijke grafmonumenten te bezoeken. Dit betreffen het Geuzen Stiltecentrum, het Brandweermemorial en het Indië-monument.

MONUMENT **Grafmonument Geuzen, 1984**
LOCATIE **Begraafplaats Emaus**

43

Op de begraafplaats is een afzonderlijke ruimte ingericht ter nagedachtenis aan de verzetsgroep De Geuzen. Hier liggen zes van de vijftien verzetsstrijders die op 13 maart 1941 op de Waalsdorper vlakte in Den Haag zijn geëxecuteerd. Dit zijn: Jan Kijne, Arie Kop, Jacob van der Ende, Johannes Jacobus Smit, Reijer Bastiaan van der Borden en Nicolaas Arie van der Burg. De negen witte zerken links staan symbool voor de negen verzetsstrijders die elders

begraven zijn. Op 13 maart 1941 waren tijdens de executie achttien doden te betreuren. Onder hen waren ook drie Februaristakers.

Middenin het grafmonument voor de vijftien Geuzen ligt ook een Nederlands en een Brits oorlogsgraf. Het gaat om de laatste rustplaats van machinedrijver Dirk de Boer en het gezamenlijke graf van drie zeelieden van de Royal Navy, namelijk Thomas Goshawk, Frank Higgs

en James Hill. Deze vier mannen waren betrokken bij een actie om een gedeelte van de Nederlandse goudvoorraad veilig te stellen. Ze zijn omgekomen toen hun vaartuig de Loodsboot 19, op een mijn liep die door de

Duitsers in de Nieuwe Waterweg was gelegd. Bij het monument staan twee vlaggenmasten waaraan bij herdenkingen de Britse en Nederlandse vlaggen wapperen. Jaarlijks vindt hier een herdenking plaats.

MONUMENT Brandweermemorial, 1951
LOCATIE Begraafplaats Emaas

44

Wanneer we een stukje doorlopen treffen we het Brandweermemorial aan. Vrijdag 9 februari 1951 werd voor het Vlaardingse brandweerkorps dat toen geheel uit vrijwilligers bestond, groot alarm gegeven voor een oliebrand in de Koningin Wilhelminahaven. Door de harde wind die dag had zich brandende olie in de haven opgehoopt, die voor

een enorme rookontwikkeling zorgde. Door de onoverzichtelijke situatie die ontstond kon de brandweerauto niet meer stoppen en raakte in de brandende olie te water. Vijf brandweervrijwilligers kwamen bij dit ongeval om het leven terwijl er drie personen ernstig gewond raakten. Het ongeluk in Vlaarding is het zwaarste brandweerongeluk uit de Nederlandse geschiedenis.

MONUMENT Indië monument, 1996
LOCATIE Begraafplaats Emaas

45

Een stukje verderop ziet u het Indië monument, een witte, marmeren steen waarop een tekst en het embleem van de Indiëvaarders is aangebracht. De elf uit Vlaarding afkomstige Indiëvaarders, militairen die tussen 1940 en 1950 in Indië en Nieuw Guinea dienden en daar om het leven kwamen worden jaarlijks herdacht op 4 mei (Dodenherdenking) en 15 augustus (het officiële einde van de Tweede Wereld-

oorlog binnen het Koninkrijk der Nederlanden).

We lopen terug om de fiets op te halen en vervolgen de route. U slaat rechtsaf naar de dijk en slaat voor de verkeerslichten rechtsaf de Westlandseweg op. Deze weg volgt u tot aan het grote verkeersplein met de verkeerslichten. Hier steekt u de Burgemeester Heusdenslaan over om vervolgens direct linksaf de Westlandseweg over te steken.

In de groenstrook op de hoek van de Westlandseweg en Burgemeester Pruissingel bij de woonbuurt d'Engelsche Boomgaert, staat een groene ridder van gepigmenteerd beton. De naam van deze woonbuurt verwijst naar de gelijknamige aan de Broekweg gelegen boerderij die in 1952 werd afgebro-

ken. De ridder symboliseert het middeleeuwse kasteel dat in het verleden hier stond. De ridder draagt geen helm omdat Hollandse ridders deze vroeger niet droegen. Wel draagt hij een borstharnas. Achter zijn rechter been staat een rieten mand met appels als verwijzing naar de boomgaard.

Op de sokkel staan een aantal reliëfs met afbeeldingen van het kasteel, de boerderij en het zwembad, het "Kolpabad" die in het verleden op dit terrein hebben gestaan.

Dit kunstwerk vormt een onderdeel van een viertal kunstwerken die gezamenlijk naar de historische oorsprong van dit gebied verwijzen. De andere kunstwerken betreffen de twee bakstenen zuilen met bovenop geglazuurde keramische bomen, aan de toegangsweg van de woonwijk en een betonnen schaal met geglazuurd keramiek fruit, beiden als verwijzing naar

de voormalige boomgaard. Het vierde kunstwerk bestaat uit een terracotta beeld met waterkruiken, op het punt waar het water van dit gebied bijeen komt.

U rijdt rechtdoor via het fietspad aan de Burgemeester Pruissingel. Bij de tweede kruising met verkeerslichten slaat u rechtsaf de Billitonlaan in. Na ongeveer 300m verschijnt aan de rechterkant de Rehobothkerk.

KUNSTWERK **Betonnen reliëfs, 1956** KUNSTENAAR **Leen Droppert**
LOCATIE **Billitonlaan**

47

Op de zuidzijde van de klokkentoren van de Rehobothkerk is sinds 2001 een reliëf bevestigd dat het bijbels tafereel "Jacobs strijd met de engel bij Pniël" voorstelt. Aan de oostzijde van de klokkentoren zijn twee afzonderlijke gevelplaten bevestigd met

teksten uit het boek Genesis 32:26. Het reliëf en de gevelplaten waren oorspronkelijk bevestigd aan de inmiddels afgebroken Pniëlkerk, gelegen in de Roland Holststraat.

U rijdt de Billitonlaan verder uit en bij de verkeerslichten steekt u

rechtover de Marathonweg over. U bevindt zich nu op de Floris de Vijfdelaan in de Westwijk. U slaat de eerste kruising rechtsaf de Blois van Treslongstraat in. Bij de tweede kruising slaat u linksaf de Van der Werffstraat in.

KUNSTWERK **Schoolkinderen, 1967** KUNSTENAAR **Leen Droppert**
LOCATIE **Kruising Van der Werffstraat/Jan van Arkelstraat**

48

Na ongeveer 400m staat links van de T-splitsing Van der Werffstraat met de Jan van Arkelstraat een bronzen beeld van twee schoolkinderen op een betonnen blok.

Met dit laatste kunstobject zijn wij aan het einde van deze Kunst fietsroute gekomen. Wanneer u de route vervolgt via de Van der Werffstraat tot deze over gaat in de Zeemanstraat, dan slaat

u rechtsaf "HET PAADJE" op. Op het eind slaat u op de T-splitsing linksaf de "Rondom West" op. U bevindt zich nu op het gedeelte van de route dat ook het begin traject vormde. Via de Broekpolderweg en het fietspad komt u op de parkeerplaats bij de Krabbepas uit.

Wij hopen dat u van deze Kunst fietsroute heeft genoten en een ervaring rijker bent geworden.

Aansluiting met Midden-Delfland fietsroute op basis van het fietsknooppunten systeem

Op basis van het fietsknooppunten systeem raakt de Kunst fietsroute gemeente Vlaardingen op twee punten de fietsroute Rondje kunst door Midden-Delfland:

1. Op het beginpunt van de Kunst fietsroute Vlaardingen bij de parkeerplaats aan de Krabbepas voert de fietsroute Rondje kunst door Midden-Delfland richting fietsknooppunt 74 naar het zit-object "De Tribune" in de Broekpolder.
2. Bij het kunstwerk Down Under in Nederland (Kunst fietsroute gemeente Vlaardingen, kunstwerk nummer 5) voert de fietsroute Rondje kunst door Midden-Delfland richting fietsknooppunt 41 naar het zit-object "De Mauritswijzer" bij de Krabbepas.

De fietsroute **Rondje kunst door Midden-Delfland** is in Pdf-formaat te downloaden vanaf de site:
<http://recreatie.middendelfland.net/fietsen/rondjekunst.htm>

Gemeente Vlaardingen

